

Doložka vybraných vplyvov

1. Základné údaje	
Názov materiálu	
Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030	
Predkladateľ (a spolupredkladateľ)	
Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu	
Charakter predkladaného materiálu	☒ Materiál nelegislatívnej povahy
	☐ Materiál legislatívnej povahy
	☐ Transpozícia práva EÚ
Termín začiatku a ukončenia PPK	Začiatok: 8.3.2019 Ukončenie: 15.3.2019
Predpokladaný termín predloženia na MPK*	22. marca 2019
Predpokladaný termín predloženia na Rokovanie vlády SR*	7. mája 2019

2. Definícia problému
Digitálna éra prináša nové technológie, inovácie a trendy, ktoré dynamicky menia svet a zasahujú do všetkých oblastí ľudskej spoločnosti. Odpoveďou Európskej únie na prebiehajúcu digitálnu transformáciu je budovanie jednotného európskeho digitálneho trhu, ktorý poskytuje priestor pre využitie obrovských ekonomických príležitostí vyplývajúcich zo začlenenia digitálnych technológií do všetkých sfér hospodárstva a odstránenie bariér predovšetkým v elektronickom obchode. Týmto sa podporí obchod, investície a inovácie, zvýši sa zamestnanosť a hospodársky rast, zmodernizuje sa vzdelávanie, zavedú sa kvalitnejšie tovary a služby a zlepší sa systém sociálneho zabezpečenia. Dobudovanie jednotného digitálneho trhu má pre hospodársku budúcnosť Európy kľúčový význam. Digitálna transformácia prináša spoločenskú, a nie primárne technologickú výzvu, ktorá sa dotýka všetkých občanov Slovenska. Predkladaná Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030 je kľúčový a rozhodujúci materiál pre Slovensko na začiatku 21. storočia, ktorý je odpoveďou na európsku iniciatívu pre jednotný digitálny trh ako aj na rozsiahlu premenu industriálnej spoločnosti na spoločnosť informačnú. Stratégia pokrýva časové obdobie od roku 2019 do roku 2030 a bola tvorená v rámci rozbehnutých a čiastočne riadených procesov digitalizácie a agendy jednotného digitálneho trhu Európskej únie, ako aj v kontexte globálnych trendov digitálnej transformácie. Stratégia tak dáva prvoradý dôraz na súčasné inovatívne technológie ako sú umelá inteligencia, internet vecí, technológia 5G, big data a analytické spracovanie dát, blockchain či superpočítače, ktoré sa stanú novým motorom ekonomického rastu a posilňovania konkurencieschopnosti. Stratégia nadväzuje na tvorbu nového viacročného finančného rámca EÚ na roky 2021-2027, vrátane nástrojov kohéznej politiky, ako aj priamo riadených programov (vrátane programov Digitálna Európa a Nástroj na prepájanie Európy – digitálna časť), kde dostáva práve potreba rozvoja digitálnej ekonomiky osobitnú pozornosť. Okrem už uvedeného tiež priamo reflektuje koncepčné materiály a odporúčania iných medzinárodných organizácií, a to najmä OECD, OSN, či výstupy skupín G7 a G20, ktoré považujú proces digitálnej transformácie za kľúčový pre dosiahnutie udržateľného a inkluzívneho rastu. Zároveň sa stratégia inšpirovala digitálnymi politikami vyspelých krajín ako Fínsko, Francúzsko, Singapur či Veľká Británia. Prístup k digitálnej transformácii Slovenska sa bude rozvíjať v troch rovinách:

- **Koncepcie a politiky zabezpečujúce inováciu vo vybraných sektoroch a odvetviach:** Politiky a legislatívne rámce budú upravené spôsobom, aby podporovali digitálnu transformáciu či už zjednodušením, odstránením zastaraných pravidiel, alebo prijatím úplne nových konceptov.
- **Inovačné laboratória ako nový spôsob výkonu verejnej správy:** Pre vybrané sektory vzniknú inovačné laboratória, ktoré budú experimentovať s novými politikami, biznis modelmi a technológiami a pomáhať manažovať postup digitálnej transformácie.
- **Nový prístup k projektom:** Posun vo vnímaní tvorby projektov a preorientovanie sa od grantov z nástrojov kohéznej politiky k priamo riadeným programom EÚ, čím sa vytvorí tlak na zavádzanie špičkových riešení, ktoré synergicky pritiahnu ďalšie inovácie..

Ambíciou stratégie je predstaviť víziu digitálnej transformácie Slovenska, predpoklady jej realizácie a prioritné sektory jej implementácie. Účelom stratégie preto nie je nastavovať konkrétne opatrenia, ale definovať víziu, z ktorej budú konkrétne opatrenia vychádzať.

3. Ciele a výsledný stav

V rámci krátkodobého časového horizontu 2019-2022 sa stanovili tri predpokladané a odporúčané cieľové atribúty:

- Digitálna transformácia škôl a vzdelávania pre jeho skvalitnenie, zlepšenie predpokladov zamestnanosti a získanie kompetencií potrebných pre digitálnu dobu,
- Vytvorenie základov pre moderné dátové a digitálne hospodárstvo,
- Zlepšenie schopností verejnej správy využívať údaje a inovácie v prospech občanov.

V kontexte dlhodobého časového horizontu do roku 2030 sú v stratégii vytýčené očakávané ciele, ktoré sú pokračovaním a rozšírením atribútov pre krátkodobý horizont. Ide o nasledujúce ambiciózne cieľové oblasti, pre ktorých realizáciu budeme mať nevyhnutný čas a priestor, aby sme mohli koncepčne uchopiť všetky stavebné kamene úspechu Slovenska v digitálnej dobe:

- Inovačné digitálne a dátové hospodárstvo,
- Vzdelaná, zdravá a bezpečná spoločnosť,
- Moderná a efektívna verejná správa,
- Inteligentný rozvoj územia,
- Kvalitná veda, výskum a inovácie.

Proces digitálnej transformácie Slovenska je však nutné chápať ešte v širších súvislostiach, a to ako súčasť komplexného procesu budovania informačnej spoločnosti ako vedomostnej spoločnosti pre modernú dobu 21. storočia. **Konečným cieľom procesu digitálnej transformácie a budovania informačnej spoločnosti tak bude príprava osobnosti jednotlivca pre jeho spokojný a dôstojný život v digitálnej dobe.**

4. Dotknuté subjekty

- Ústredné orgány štátnej správy,
- Hospodárske a priemyselné subjekty, podnikateľský sektor,
- Akademický sektor,
- Občania a občiansky sektor.

5. Alternatívne riešenia

Alternatívne riešenia neboli posudzované. Od úspešnosti procesu integrácie Slovenska do jednotného digitálneho trhu priamo závisí postavenie krajiny v globálnej konkurencii. Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030 nastoľuje víziu tejto digitálnej transformácie, ako aj prostriedky a sektory na pretavenie vízie do reality prostredníctvom určených prioritných oblastí pre krátkodobý a dlhodobý časový horizont. Alternatívnym riešením by bolo nevenovanie sa procesu digitálnej transformácie a ponechanie digitálnej ekonomiky zastaranej regulácií, čo nie je želaný stav.

6. Vykonávacie predpisy

Predpokladá sa prijatie/zmena vykonávacích predpisov? ☒ Áno ☐ Nie Konkrétne zmeny legislatívy a potreby novelizácie v súlade s prioritnými oblasťami Stratégie budú zadané v nadväzujúcich Akčných plánoch na jednotlivé obdobia v krátkodobom a dlhodobom časovom horizonte.
7. Transpozícia práva EÚ
Nie.
8. Preskúmanie účelnosti**
Neuplatňuje sa.

* vyplniť iba v prípade, ak materiál nie je zahrnutý do Plánu práce vlády Slovenskej republiky alebo Plánu legislatívnych úloh vlády Slovenskej republiky.

** nepovinné

9. Vplyvy navrhovaného materiálu			
Vplyvy na rozpočet verejnej správy z toho rozpočtovo zabezpečené vplyvy	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
	☐ Áno	☐ Nie	☐ Čiastočne
Vplyvy na podnikateľské prostredie z toho vplyvy na MSP	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Sociálne vplyvy	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na životné prostredie	☐ Pozitívne	☒ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na informatizáciu	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
Vplyvy na služby pre občana z toho vplyvy služieb verejnej správy na občana vplyvy na procesy služieb vo verejnej správe	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne
	☒ Pozitívne	☐ Žiadne	☐ Negatívne

10. Poznámky
Materiál Stratégia digitálnej transformácie Slovenska 2030 je rámcovou nadrezortnou vládou stratégiou, ktorá definuje politiku a konkrétne priority našej krajiny v kontexte už prebiehajúcej digitálnej transformácie ekonomiky a spoločnosti pod vplyvom inovatívnych technológií a globálnych megatrendov digitálnej doby. Predložený materiál obsahuje doložku vybraných vplyvov a rámcovú analýzu vplyvov na informatizáciu spoločnosti, služby verejnej správy pre občana a sociálne vplyvy. Všetky analyzované výsledné vplyvy sú pozitívne. Materiál nemá vplyv na rozpočet verejnej správy, na životné prostredie a nemá tiež vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu. Samotný materiál nastavuje rámec pre realizáciu legislatívnych zmien, experimentovanie a implementáciu budúcich projektov. Samotný materiál však nepopisuje konkrétne opatrenia, respektíve rozsah potrebných zmien, a preto nie je možné kvantifikovať, ani detailne kvalitatívne popísať všetky vplyvy navrhovaného materiálu. Analýzy relevantných vplyvov budú vyhodnotené až v ďalších materiáloch – Akčných plánoch – v ktorých budú popísané konkrétne navrhované opatrenia na základe priorit a princípov strategického dokumentu. V tejto fáze návrhu strategického dokumentu nie je možné stanoviť vplyv na štátny rozpočet a verejné financie sa nedajú vyčíslit'. Financovanie aj vplyv na verejné a súkromné financie bude možné určiť až pri predkladaní konkrétnych následných Akčných plánov v krátkodobom a dlhodobom horizonte, pričom krátkodobý horizont bude využívať existujúce zdroje programového obdobia 2014-2020 a pre dlhodobý horizont musí byť najprv jasné nastavenie budúceho programového obdobia 2021-2027..
11. Kontakt na spracovateľa
Michal Číž

Tel.č.: +421 2 2092 8075, Mob.: +421 948 317 900

Email: michal.ciz@vicepremier.gov.sk

12. Zdroje

Oznámenie Európskej komisie: Stratégia pre digitálny jednotný trh v Európe (COM(2015) 192 final) Digital Economy and Society Index (DESI), 2018, Európska komisia.

Program Digitálna Európa (Digital Europe Programme)

Návrh nového rozpočtu Európskej únie na programové obdobie 2021-2027

Zdroj údajov: https://ec.europa.eu/commission/future-europe/eu-budget-future_en

Digitálne stratégie vyspelých krajín ako Veľká Británia, Nemecko, Francúzsko, Fínsko, Singapur

Agenda 2030 pre udržateľný rozvoj (2030 Agenda for the Sustainable Development)

Porovnanie vyspelosti krajín v Európe z pohľadu pripravenosti na realizáciu Open Data (Open Data Readiness) a vyspelosti národného portálu otvorených údajov (Portal Maturity). Zdroj: <http://www.europeandataportal.eu/en/content/open-data-maturity-europe>

Dianie v EÚ v oblasti cezhranične interoperabilného eGovernmentu:

Závery Rady k Akčnému plánu pre elektronickú verejnú správu: <https://www.vicepremier.gov.sk/index.php/clenske-staty-sa-zhodli-na-zaveroch-rady-k-akcnemu-planu-pre-elektronicku-verejnu-spravu/index.html>

Bratislavské vyhlásenie digitálnych lídrov o implementovaní eGovernmentu:

<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/digital-champions-bratislava-statement-egovernment>

Národné politiky:

- Stratégia hospodárskej politiky do roku 2030
- Akčný plán Inteligentného priemyslu SR
- Národný investičný plán na roky 2018 – 2030
- Národný program rozvoja výchovy a vzdelávania
- Stratégia výskumu a inovácií pre inteligentnú špecializáciu SR (RIS3 SK)
- Podpora inovatívnych riešení v slovenských mestách
- Strategický dokument pre oblasť rastu digitálnych služieb a oblasť infraštruktúry prístupovej siete novej generácie (2014-2020)
- Národná koncepcia informatizácie verejnej správy (NKIVS)
- Akčný plán Iniciatívy pre otvorené vládnutie v SR na roky 2017 – 2019
- Stratégia rozvoja slovenskej spoločnosti do roku 2030

Úrad podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu tiež čerpal z mnohých odborných formálnych aj neformálnych stretnutí na Slovensku aj v zahraničí počas Slovenského predsedníctva v Rade Európskej únie.

13. Stanovisko Komisie pre posudzovanie vybraných vplyvov z PPK

Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadrila

súhlasné stanovisko s návrhom na dopracovanie

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa nasledujúcich pripomienok.

Tieto pripomienky boli zapracované nasledovne:

1. K doložke vybraných vplyvov: Komisia odporúča predkladateľovi vyznačiť v doložke vybraných vplyvov pozitívny vplyv ako na služby verejnej správy na občana, tak na procesy služieb vo verejnej správe. *Zapracovanie: Vplyvy boli vyznačené vrátane pozitívnych vplyvov na informatizáciu. Vypracovali sa aj zjednodušené príslušné analýzy vplyvov.*

2. K sociálnym vplyvom: Vzhľadom na obsah predkladaného materiálu je možné jednoznačne identifikovať aj sociálny vplyv, ktorý spočíva najmä vo výraznom dopade na zamestnanosť a to napríklad v týchto bodoch:
- a. až 53 % pracovných aktivít na Slovensku – čo je ekvivalent približne k 1,2 miliónom pracovných pozícií – môže byť do roku 2030 automatizovaných, čo predstavuje výrazný dopad na trh práce a spoločnosť,
 - b. verejné inštitúcie v spolupráci so súkromným sektorom musia občanom citlivo a objektívne vysvetľovať, aké vplyvy bude mať umelá inteligencia na ich život a prácu - napríklad možné zníženie pracovných miest v priemysle,
 - c. je dôležité prispôsobiť pravidlá trhu práce digitálnej dobe: umožniť zmysluplné a flexibilné sociálne poistenie pre pracovníkov v platformovej ekonomike a zvýšenie flexibility pracovných kontraktov.
 - d. zoštíhlenie a zefektívnenie štátneho aparátu - štihlejšie a efektívnejšie úrady umožnia uvoľnenie pracovných kapacít pre komerčný sektor,
 - e. trendy naznačujú, že digitálne technológie a robotika sa zaradia do všetkých oblastí života, na základe čoho zaniknú niektoré profesie, no na druhej strane vzniknú profesie nové. Jedná sa predovšetkým o pracovníkov tradičných priemyselných odvetví ako je automobilový priemysel a iné druhy priemyselnej výroby, kde sa ľudská pracovná sila dá nahradiť technológiami.

Keďže materiál predpokladá aj negatívny (napr. automatizácia, štihlejšie úrady) aj pozitívny vplyv (napr. nové technológie, flexibilné pracovné kontrakty) na zamestnanosť, Komisia odporúča zároveň predkladateľovi zhodnotiť prevažujúci vplyv. Existenciu sociálneho vplyvu tohto návrhu je potrebné označiť v bode 9 doložky vybraných vplyvov a uviesť aj v príslušnej časti predkladacej správy.

Zapracovanie: Existencia sociálneho vplyvu bola označená a uvedená v príslušnej časti predkladacej správy a výsledný vplyv je pozitívny. Pozitívny sociálny vplyv je aj strategickým cieľom Stratégie digitálnej transformácie, a to aj podporou takzvanej „gig economy“, vytváraním pracovných miest s pridanou hodnotou v inovatívnych podnikoch, ktoré nebudú ohrozené automatizáciou, a zvyšovaním zručností zamestnancov potrebných v digitálnej dobe.

V nadväznosti na identifikáciu sociálneho vplyvu je potrebné doplniť aj analýzu sociálnych vplyvov a to predovšetkým v bode 4.4 vplyvy na zamestnanosť, ktorá momentálne nie je kvalitatívne ani kvantitatívne zhodnotená.

Zapracovanie: Detailná analýza sociálnych vplyvov, a to predovšetkým na zamestnanosť, vrátane kvalitatívneho a kvantitatívneho zhodnotenia, bude jedným z opatrení súvisiaceho Akčného plánu, ktorý je v procese prípravy. Strategickým cieľom Stratégie digitálnej transformácie je však vytvoriť pozitívny vplyv na zamestnanosť, a to aj podporou takzvanej „gig economy“, vytváraním pracovných miest s pridanou hodnotou v inovatívnych podnikoch, ktoré nebudú ohrozené automatizáciou, a zvyšovaním zručností zamestnancov potrebných v digitálnej dobe.

Materiál zároveň predpokladá „...upraviť Zákonník práce z dôvodu zvýšenia flexibility trhu práce“, čo pre zamestnancov môže znamenať zhoršenie súčasného stavu ochrany práv zamestnancov. Danú skutočnosť je preto potrebné doplniť do bodu 4.2 vplyvy na prístup k právam, tovarom a službám v rámci analýzy sociálnych vplyvov.

Zapracovanie: Upravené znenie v stratégii – „...upraviť Zákonník práce z dôvodu zvýšenia flexibility trhu práce, avšak pri zachovaní práv a ochrany pracujúcich aj v tzv. „gig economy“